

Sporočilo za javnost ob dnevu splošnih knjižnic

(Ljubljana, 11.11.2024) Med 18. in 22. novembrom 2024 v knjižnicah po vsej Sloveniji praznujemo Teden splošnih knjižnic. V teh dneh se bodo zvrstili različni dogodki, s katerimi knjižničarji opozarjamo na pomembno vlogo knjižnic pri razvijanju sposobnosti branja, pismenosti, ustvarjalnosti, uporabi sodobnih tehnologij ter pridobivanju dodatnih znanj o aktualnih temah v družbi.

Letošnje praznovanje Tedna splošnih knjižnic z naslovom *Zberimo se v knjižnici!* temelji na vrednotah in načelih, ki jih poudarja **Ljubljanski manifest**, s pozivom k razmisleku o vlogi branja na višji ravni v času digitalne dobe. V sodobnem svetu, polnem informacij in razpršenosti, s sloganom "(Z)BERIMO (SE) V KNJIŽNICI" opozarjamo na pomen poglobljenega branja in zbranosti v knjižnici. Slogan simbolizira večplastno poslanstvo knjižnic – kot prostor za branje, srečevanje (zbiranje) in notranjo zbranost.

Knjižnice niso zgolj dom knjig, temveč tudi družbeno središče, kjer se ljudje povezujejo in krepijo skupnost. V svetu, kjer je dolgotrajna pozornost vse redkejša, knjižnice omogočajo prostor za mirno, osredotočeno branje, ki krepi kritično mišljenje, empatijo in globlje razumevanje sveta.

Ljubljanski bralni manifest poudarja prav to – potrebo po času in zbranosti za kakovostno branje, ki ga v knjižnicah ohranjamo in spodbujamo.

V čedalje zapletenejšem informacijskem okolju morajo biti državljani sposobni razlikovati med verodostojnimi in neverodostojnimi viri ter svoje bralno vedenje prožno prilagajati različnim okoliščinam. Branje na višji ravni je vaja pozornosti in kognitivne potrpežljivosti, ki širi besedni zaklad in pojmovne zmožnosti ter bralce aktivno napeljuje k pretresanju njihovih lastnih predsodkov.

Vloga knjižnic je danes, ko se spoprijemamo s številnimi izzivi, še toliko pomembnejša, knjižnice namreč omogočajo dostop do digitalnih tehnologij in s svojimi za javnost dostopnimi dejavnostmi zmanjšujejo razlike med tistimi, ki imajo dostop do znanja in informacij ter tistimi, ki ga nimajo. Na ta pomemben dan želimo poudariti naslednja načela:

1. **Dostopnost za vse:** splošne knjižnice so brezplačne in dostopne vsem, ne glede na starost, spol, ekonomski status, veroizpoved ali druge osebne okoliščine. To jih postavlja v središče prizadevanj za enakopravno družbo.
2. **Podpora vseživljenjskemu učenju:** knjižnice s svojo široko ponudbo gradiv, digitalnih virov in dogodkov omogočajo razvoj znanja in spretnosti skozi celotno življenje posameznika. Posebej pomembne so pri opismenjevanju starejših in digitalno manj pismenih skupin.
3. **Krepitev skupnosti in družbene vključenosti:** splošne knjižnice so središča skupnosti, v katerih se ljudje lahko srečujejo, izmenjujejo ideje ter sodelujejo pri ustvarjanju bolj povezane in solidarne družbe. Še posebej so pomembne za ranljive skupine, kot so: starejši, mladostniki in osebe s posebnimi potrebami.
4. **Podpora kulturni raznolikosti in dialogu:** knjižnice spodbujajo medkulturni dialog in ohranjanje kulturne dediščine ter zagotavljajo dostop do gradiv, ki odražajo različne kulture in jezike.

Predsednik Združenja splošnih knjižnic Matej Strgaršek je ob tem povedal: »Obiščite svoje lokalne knjižnice, v katerih bodo potekali različni dogodki in aktivnosti, namenjeni vsem generacijam – od delavnic za otroke in bralnih klubov do predstavitev knjig. Splošne knjižnice so srce naše skupnosti – pridružite se nam pri praznovanju in skupaj podprite njihovo vlogo v sodobni družbi«.

V sredo, 20. novembra ob 11. uri bomo v Osrednji knjižnici Celje obeležili Dan splošnih knjižnic, s podelitvijo nagrad Združenja splošnih knjižnic za najboljše projekte knjižnic, ki na poseben in inovativen način zблиžujejo knjige in bralce. Ob tem bomo nagradili tudi knjižničarje, ki na portalu Dobreknjige.si z izbranimi in kvalitetnimi priporočili knjig bralce spodbujajo k branju.

Za več informacij o dogodkih in dejavnostih ob dnevu splošnih knjižnic obiščite spletno stran knjiznice.si.

Lepo vas pozdravljamo.

Združenje splošnih knjižnic

Matej Strgaršek, predsednik ZSK